

se ne more dosti z drugimi posli pečati; uradnik je odvisna reva; — duhovnik je sicer najmanj odvisen, a tudi njegov glavni posel ni politika, in ko se drzne braniti svoj narod, s katerim v najožji zvezi živi, kričijo mu nasprotniki na ušesa: „ti nimaš s politiko nič opraviti!“ in ta krik slišali smo celó iz slovenskih liberalnih ust! — Kdo nam potem še ostane? Edini plemič. On je toliko premožen, da mu ni treba delati v znoju svojega obraza, da mu ni treba vklanjati se komurkoli, da si zamore pridobiti politične znanosti, da najde čas in veselje, pečati se s politiko. Narodno plemstvo je pravi blagor za politično neodvisnost narodov. Da bi se Čehom ne bilo izneverilo mnogo plemstva, kako krepko bi danes stali! In da bi mi Slovenci imeli bogato in v resnici narodno plemstvo, koliko na boljem bi bili! Bog nam daj mnogo Cojzov in Barbotov! Se ve pa, da tako plemstvo, ki je narodu tuje, ki narod zaničuje, med katerim živi, to je kletstvo narodovo, in žalibog, naše plemstvo je večinoma te vrste! Naše plemstvo je bilo uničeno, in bore narod, kateremu se uniči plemstvo! Kakor čreda brez pastirjev se porazgubi, se pobija po skalah! Našli smo sicer narodove voditelje, izrastli so večidel iz kmečkega stanú. Pa berite njih životopise; koliko grenkosti in trpljenja je tam zapisanega! Z eno roko si mora pridelovati z velikimi težavami svoj vsakdanji kruhek, z drugo roko naj bi narod vodil in branil! Zavoljo revščine ne najde tistega zaupanja med ljudstvom, ki je voditelju potrebno; zavoljo politike mora zanemarjati svoje privatno gospodarstvo; nasprotniki mu izpodkopavajo tla; nima pristopa pri cesarskem dvoru, ne pri inostranih mogočnikih; nima denarja za potovanje, ne za aranžiranje političnih izjav. Koliko lože vse to bogati, neodvisni plemič opravi. Oj, krvava pot je, ki jo hodi reven prvak in voditelj ljudstva! Če se že advokatom in zdravnikom taka godi, kaj hočejo še le uradniki reči? Oni devljejo s politiko na vago svojo eksistenco! In koliko tudi koristi narodu taka velikodušna žrtev? Prav malo; vsaj si ubog uradnik ne more mnogo vpliva pri ljudstvu dobiti, ki gleda najprvo na imetje; en sam vdarec ga vrže na tla: ob službo djan mora skrbeti za svoj obstanek, in politika pojdi rakom žvižgat! Ali hočemo še dalje dokazovati? Menda ne bo več treba!

Jasno je tedaj, da národno plemstvo, bogato in čuteče s svojim narodom, najlože bojuje politične boje. Ni je toraj večje bedarije od te, zametavati in sovražiti plemstvo sploh.

S tem pa nismo hoteli reči, da plemstvo ne more škodljivo postati, ako se napuha prevzame, in narod tlačí, namesto da ga brani. Vsi stanoví morajo delati vzajemno, in harmonično vsak na svojem mestu; le potem je narod srečen in živi pod krilom prave svobode.

Mnogovrstne novice.

* Čas sedanjega liberalizma je vsak dan poln samomorov. Ljudje se streljajo in zavdajajo si kakor muhe! 25. dne u. m. pa se je vstrelil v Heiligenkreuzu ne daleč od Dunaja občespoštovani mož — drugi vice-gouvernêr Dunajske narodne banke Ribař, katerega je ob vse svoje premoženje pripravila imenitna trgovska hiša Kloetta in Schwarz v Trstu, ki je na kant prišla in tudi njega, ker je veliko denarja pri njej naloženega imel, seboj potegnila. Predno se je vstrelil, je pisal svoji žlahti in svojim prijateljem, da je ob vse in da zato mu ni moč več živeti. Popoldne pred smrtjo je še v samostanski cerkvi v Heiligenkreuzu molil. En uradnik nesrečne Tržaške hiše se je pa v Trstu vstrelil.

* *Grozni potres v južni Ameriki* je mesto Cuouto (?) v novi Granadi tako razdjal, da le malo družin je moglo bežati; 5 družih mest pa je tudi hudo poškodovanih. Izmed 35000 prebivalcev nesrečnega okraja jih je 16000 smrt storilo.

* *Toče in ploh po vseh deželah* je nenavadno veliko. Ni skor dneva ta mesec, da ne bi se slišale žalostne take novice. Na Kranjskem je toča 9. dne t. m. strašno škodo naredila v več soseskah okraja Črnomaljskega, — 13., 14. in 15. dne t. m. pa v več soseskah Novomeškega in Postonjskega okraja. Ravno o teh dveh dneh, 13. in 14. dne t. m., je toča grozno škodo v več krajih gornjega in spodnjega Štajarskega napravila. 16. t. m. se je čez Gradec vlila huda ploha s točo. Neizmerno škodo je pa toča učinila v okolici Konjiški in Slovenje-Bistriški. Cesar je imenovanim nesrečnim krajem kar brž 2000 gld. podeliti ukazal.

Naši dopisi.

Iz Dunaja 16. junija. Z. — Ne vem, ali je „Novicam“ *) in njenim čitateljem znan ali neznan v Pragi izhajajoči nemški tednik pod naslovom „Nation — slavisch österreichisches Organ“, ki ga je izdajal in vredoval neki Lukeš osobito zato, da je propagando delal za mladočehizem in v blato vlekel staročeh. Doživel je ta tednik v vsem skupaj 78 listov, ves čas pa — kakor vrednik sam pravi — „se boril s strašnimi težavami in mukami“, dokler ni z 78. listom končal svojega življenja 9. dne u. m. Ker je jako interesanten tega časnika testament, čujte o njem nekaj malega. On nam razodeva, hotè ali nehotè, kako da o marsikaterem mladem časniku drug od drugega ne vé, ali vsaj se dela, da ne vé, da zajema iz studenca vladnega, to je, tistega skrivnega „fonda“, ki se „pressfond“ ali „dispositionsfond“ imenuje, pri katerem desna roka ne sme vedeti, kar stori leva. Sodelavec pri „Nation“ in intimni prijatelj njenega vrednika dr. Čeh (Zechy) je namreč gosp. Erb-a, c. kr. ministerskega svetnika, ki menda posreduje vladne subvencije dotičnim časnikom, prosil denarne podpore za svojega obupnega prijatelja („hiflosen Freund“) in res tudi 700 gld. dobil. To in še več drugega enacega je izvedel vrednik Lukeš, pa je izvedel tudi to, da vse to ni skrivnost drugim. Tako očitno kompromitiranega časnika tedaj ni hotel več izdajati, in to tem manj, ker je vredništvo bilo že skozi in skozi v denarnih stiskah. Oklicalo je tedaj kakor sem že gori vam poročal, da prestande „Nation“ z 78. listom, in prestande. Jaz se ne spuščam v kaj več, kakor v to, da sem Vam povedal, kako revno da životarijo zagovorniki mladočehov, in kedar konec vzamejo, kakošno umazano perilo da pride na dan. Tudi pri mladoslovenskih časnikih je bajè taka. — Da bi pa majhna množica naročnikov tednika „Nation“ škode ne trpela, je njen vrednik našel pomoč pri izdajatelju brošure, ki je ravnokar na Dunaji na svetlo prišla pod imenom „Action“; to brošuro dobivajo naročniki umrlega tednika za odškodovanje tako dolgo, da je pobotana njih naročnina. Al — kdo je izdajatelj te odškod-

*) Včasih nam je franko došel kak list tega tednika, pa vselej z Ljubljansko pošno marko. Kdo je bil tako „dobrotljiv“, da nam ga je pošiljal, nismo mogli uganiti; sodelili smo pa iz člankov staročehom sovražnih, da nam je dohajal iz tabora mladoslovenskega, ki je brž ko ne služil za mandatarja mladočehom. Taka je taktika mladoslovencev, da vsiljujejo svoje časnike bralcem brezplačno, pa so ob enem tudi postreščeki mladočehov. Vred.

ninske brošure? Ravno tisti gosp. Abel Lukeš, ki je izdajal — kakor pravi — brez svoje vednosti iz vladnega fonda subvencionirano „Nation“, le s tem razločkom, da se je iz Prage preselil na Dunaj, tedaj bliže onemu studentu, iz katerega je njegovemu kolegu dr. Čehu dotekla vladna pomoč. Res, čudne so poti časnikarske! „Nation“ je le premenila ime v „Action“ ali prav za prav v celem naslovu le eno črko, namreč **e v n**, — duša brošuri ostala je ista, ki je gibala tednik. Dokaz temu je članek „die Todtengräber des čehoslawischen Volkes“, v katerem po geslu mladočeskem plemstvo, duhovščino in staročehe črti za grobokope českega naroda!! Uganite sedaj, dragi čitatelji „Novic“, sami: ali ne zasluži vsaj tudi „Action“, da mu „pressbureau“ daje prav izdatno podporo?

Iz okolice Tržaške 20. jun. * (Naši kakor Vaši!) Unidan so nam „Novice“ poročale, kako je v Ljubljanskem „gemeinderatu“ se dr. Schaffer repenčil zoper deželni zbor, da je vkrenil postavo, po kateri naj vendar slovenski jezik ne bode popolnoma pankrt na realni Ljubljanski, ter je po večini glasov sklenil, pri ministru Stremajerji pomoči iskati, da ne pritrdi zborovi postavi, kajti makulatura bi bil potem Bismarkov zemljevid Nemčije, v Berlinu na svitlo dan leta 1869, na katerem cela Avstrija takraj Litave pod imenom „deutsch-österreichische Staaten“ in z „norddeutsche Bund“ vred spada pod „Deutschland“. Isto tako se je 11. dan t. m. repenčila lahonska večina v naši mestni skupščini proti temu, da slovensko tukajšnje društvo „Edinost“ je zahtevalo od Tržaškega mestnega magistrata, naj se v svojih dopisih do nas okoličanov Slovencev poslužuje slovenskega jezika. Kakor da bi bil dregnul v gnjezdo sršenov, tako so skočili lahoni na noge in drug pred drugim nasprotovali tej zahtevi, ki je že brez glasovitega §. 19 tako upravičena, da le tam bi ne bila na pravem mestu, kjer je narobe svet. In to, kar je bil v Ljubljanskem mestnem zboru Schaffer kot zastopnik nemčurstva, to je bil 11. t. m. v Tržaškem Hermet kot zastopnik lahonstva, rekši, da zahteva „Edinosti“ je nepostavna(!!!) nedostojna(!!!) kajti noben meščan Tržašk ne sme zabiti, da v Trstu biva „preslavni narod talijanski“, ki od svojih predprav ne trobice ne sme odstopiti kakemu drugemu narodu! Mož je govoril tako, kakor kaže drug zemljevid, ki je nedavno na Neapolitanskem na svitlo prišel, na katerem Trst z jadranskim morjem spada pod Italijo. In konec vseh strastnih debat bil je ta, da lahonska večina z 32 glasovi proti 7 vkljub temeljitim ugovorom je o predlogu „Edinosti“ prestopila na dnevni red, to je, da je naravno in pravično zahtevo vrgla pod klop. — Gledé na take silovite dogodbe naj še kdo pričakuje notranjega tako potrebnega miru v Avstriji! Po takem res ni podobne, da se v Avstriji na mirni poti kedaj doseže ravnopravnost narodov in da vzlasti narod slovanski doseže svoje pravice. Če misli Hermet s svojimi pajdaši, da bodo s takim početjem zatrli narodnost slovensko v okolici naši, moti se silno! Kaj tacega bi morebiti mogoče bilo pred 30 leti; dandanes, ko se narod slovenski čuti, da živi, da ima pravice, kakor vsak drug narod, Bog me! da ga ne bode zatrla ne sila lahonska, ne sila nemčurska, kajti na njegovi zastavi stoji neizbrisljivi napis: „ne vdajmo se!“ Zato tudi Tržaški mestni zbor ni rešil vloge „Edinosti“ tako, da bi Mazzini-u mogel poročati, da ni več Tržaške — slovenske okolice. — Društvo „Edinost“ misli letos tabor napraviti v okolici naši. — Lahon Luciano Revere, tožen hudodelstva motenja javnega miru zato, ker je očitno klical: „živela Italija! živi Trst združen z Italijo! lajno Nemčem“ je bil v skrivni porotni obravnavi enoglasno nekriv spoznan!! No, lepa znamenja!

V Gorici 19. jun. — Vreme je vendar le prva reč. Kdor tega ne verjame, naj praša naše kmete, naj gré na priliko v Konjice (na Štajarskem). Tu pri nas imamo že dalj časa deževno, oziroma, soparno odjužno vreme; ali, da bi bila zemlja že povsod premočena, ne morem trditi. To čó smo imeli v okolici Goriški v nekaterih vaséh (v Rupí, Mirnu) že dvakrat, neke druge kraje je tudi že ostrkala. Sploh pa stoji polje še zmeraj prav lepó; tudi trta dosedaj prav obilno vendimo obeta. — Naša okolica kupčuje že nekaj let, razen sè sadjem, tudi z graham, zgodnjim krompirjem, zelenim fižolom, katere reči gredó na Dunaj. Letos se noče krompir v nekaterih krajih nič debeliti; moral bi biti že kakor kokošja jajca, ali še debeleji, pa še kakor orehi ni. Vzroka tej prikazni ne morejo ljudje najti. Imamo pa vendar tudi že precej debelega koruna. Fižol je po 3 do 4 krajc. funt. — Galête (ktere trg se je 14. t. m. odprl), je letos dovolj, čeravno se mnogim ni sponesla. Cena jej ni visoka. Stara domača (pšenična) je bila izprva čez 1 gold., ali zdaj se je cena znižala že do 90 kr., če ne še bolj. Druge sorte galêta (Japonska i. dr.) se prodaja po 50—70 krajc. funt. — Prihodnji teden se bo pričela tu pa tam že pšenična žetev. — Te dni so se končale pri tukajšnji okrožni sodnji porotne obravnave. Nek 64leten posilni nečistnik, ki je veliko nedoraslih (8—12letnih) deklic zlorabil, obsojen je na 6½ let ostreječe. Neka detomorka je dobila 3½ l. Nekdo, ki je izdajal ponarejene bankovce, je obsojen na 2½. Dvoje obravnav, v katerih je šlo za razžalitev časti po časniku, je odloženih za prihodnjo porotno dobo. Mislim pa, da med tem se tožnikoma in zatožencema kri pohladi. Potem ne bo treba ubogi sodnji iskati — tolmača za težavno tiskarno pravdo. Ena razžalitev (ali obe?) ima svoj corpus delicti v „Glas-u“, kateri je pa nedolžen, — se vé da. A propos — „Glas“! Poznate li „Čenče“ njegove v „listku“? Poznamo jih. No, potem mi ni treba nič čenčati o njih. Pač pa se mi vredno zdi omeniti nekaj o „listku“ v poslednji številki „Gl.“ od 18. junija t. l., ali prav za prav o Prvaških orglah. (Pervačina je farna vas 2 uri hoda od Gorice proti jugoizhodu). Jako hvale vredno je, da se farni ali kakoršni si bodi arhivi po vseh krajih preiskujejo, ali kakoršne si bodi zgodovinske črtice nabirajo. Vsaka malenkost utegne biti važna. Ali tacih „črtic“ se mora „zgodovinopisec“ vendar-le ogibati, kakor je bila ona, ki sem jo od nekoga slišal prav patetično pripovedovati, kako da je namreč „Atila“ s „kanoni“ na (zdaj razdejani) Karminski grad streljal. Nekaj enacega poroča v omenjenem listku „Gl.“ „P. mlinarjev“ iz Pervačine. „Pravijo — piše P. — da so te (Pervaške) orgle en del onega veličastnega dela, ki je nekda pred divjim Atilom bližnje ljudstvo k pobožnosti v nemalo v slavni baziliki tačas mogočnega Ogleja.“ Dalje popisuje g. dopisnik razdejanje mesta O. med drugim rekoč: „Bazilika, to veličastno delo, ostala je po konci“. Vse premakljivo v baziliki je bilo razbito (po Hunih!!) „orgle so bile otete“. En kos teh orgel je prišel potlej v Uršulinsko cerkev v Gorici, drugi kos v Pervačino „in res se glas obojnih nekako harmonično strinja.“ To je posnetek iz dopisnikovega poročila v „Gl.“ vpirajočega se na — „pravijo“. Dopisnik ni dodal družih pojasnil, nego to: „Bodi si pa to, kakor koli.“ Tedaj gospod dopisnik menda vendar-le veruje navêdeno zgodovino Pervaških orgel — kali? V razvedovanje o tej stvari in v izpodbudek, da bi si vsakdo, ki zgodovinsko gradivo zbira, prizadeval, kolikor toliko kritično pobirati, kar sliši ali čita, naj navêdem tukaj samo te-le letnice: Atila je Oglej podrl l. 452 po Kr.; orgle (vsaj cerkvene) so prišle v naše zahodne dežele v 8. stoletji

(Pipin je prejel prve orgle v dar od bizantinskega cara Konstantina Kopronima 757); Oglejska bazilika, ki še po konci stoji, je bila dozidana in posvečena l. — 1031 (glej Goriški nadškofijski šematizem). Sedanja bazilika ni še nikdar orgel imela, in staro-oglejske cerkve pred Atilom gotovo tudi ne. — Sicer pa g. dopisnik „Gl.“-sov sam svojo zgodovino podira, ker v naslednjih vrstah pravi: „Prvaške orgle so v Ogleju izdelane. Dokaz temu je napis.....: „factum Aquileae 1263.“ Da so v Ogleju izdelane, je prav verjetno, saj tudi na pr. „Miha iz Črnič“ (na Ipavskem) orgle izdeluje (če še živi.) In summa — enmalo več kritike! In tu bi jez rad naše šole kritikoval, v katerih je Hotentotija važniša dežela, ko naša domača, da-si živimo mi Goričani na skoz in skoz klasičnih tleh ali vsaj na odlično zgodovinskih. Šola bi morala odgojevati domačih zgodovinarjev. Toda iz staroklasičnega Ogleja naj prestopim spet v prozaično sedanost. „Na sv. Peter“ (tako govorimo pri nas — po staroslovenski) bo na našem Travniku tōmbola. — Jez sem mislil, da sem samo jez zapazil važno novost v Gorici, pa so jo tudi že družni naši širokoustni časnikarji. Umrli je namreč naš vrli Staro-Goričan „Pik“, mestno-magistratni bobnar in razglasovavec. Začínjal je svečane svoje govore vsakrat tako le: „Rêstin avertits...“ (Š' inčanterà alliš 10 oriš alla pretura urbana una čaža Nr. 120, šituada šul Kuár...) Vsakemu Goričanu doni še zmeraj po ušesih njegov čisti krepki glas in pa klasična njegova Goriška furlanščina, a zdaj?! Imamo že novega bobnarja, ali glas, glas! in pa mila furlanščina, kje si? Z Bogom stara Goriška Gemüthlichkeit — novi klicar oznanjuje po — italijanski; izgovarja pa ta „naš“ uradni jezik blizo tako (mutatis mutandis), kakor Vaš Ljubljanski magistratni ausrufer nemški govori. Item italijanski bobnar v Gorici — to je velik napredek na obalih modro-zelenkaste Soče. — Omenil sem že enkrat, da v (ne na) Sveti Gori vode iščejo, in sicer kakih 70–80 sežnjev nad Kanalsko cesto poleg Soče. Skopali so 4 sežnje globoko galerijo in pred nekaj dnevi zaslišali šumenje podzemeljske reke ali potoka, ki ne more biti več daleč. — V tukajšnji kmetijski šoli se bode razlagala sadjereja odraslim; Slovencem od 21. do 23. t. m. — Profesorji kmet. šole hodijo tudi po deželi učiti kmetijstvo in imajo zdaj tu, zdaj tam primerne govore (slovenske prof. Kuralt). — Umrli je 18. junija v Gorici kneginja Karolina, Leop., Ivana vojvodinja Arenberg-ovka, rojena grofinja Kaunitz-Rietberg. Truplo prepeljejo 20. t. m. v Jaromerice na Moravskem.

Nemška vas na Notranjskem 20. junija. (Očitna zahvala.) Davno že sem želel, svoje puste senožeti, ki so mi celó majhen užitek dajale, z drevjem nasaditi; al manjkalo mi je denarne pomoči. Ko pa so lansko leto „Novice“ veselo ponudbo kmetom naznanile, da, kdor želi goljave z drevjem nasaditi, bode drevja in semena brez plačila od gosp. deželnega gozdnega nadzornika dobil, sem se tudi jez omenjene ponudbe poslužil; obzidal sem svojo golo senožet „hrib“ nad Češnico 12 oralov veliko; imenovani gospod mi je na roke šel, podelivši mi drevesic in gozdnega semena, da sem polovico senožeti zasadil. Ko zdaj vidim nasajena mlada drevesica, ki lepó vršičke poganjajo, in upanje dadó, da hočejo v malih letih goljavo pokriti ter sčasoma, ko že mene več ne bo, vendar mojim naslednikom obilen vžitek dajati, rad pozabim ves svoj trud in se dolžnega štejem, posebno zahvaliti se častitemu in skrbnemu gospodu deželnemu gozdnemu nadzorniku, kakor tudi vsem drugim, ki to hvalevredno važno zadevo podpirajo.

Jože Povh.

Novomesto 18. junija. — Naj sl. „Novice“ priobčijo program slovesnosti za blagoslovljenje zastave mestne

straže Novomeške. Dne 25. junija: Slovesna razsvitljava po mestu. Velika godba mestne straže. — 26. junija: Ob 5. uri zjutraj: Budnica. Pozdrav došliih mestnih straž iz Krškega in Kostanjevice. Ob 9. uri zjutraj: Vojna maša. Ob 10. uri zjutraj: Slovesno blagoslovljenje zastave. Ob 1. uri popoldne: Obed. Ob 4. uri popoldne: Veselica pod milim nebom.

Odbor.

Novomesto 20. junija. (Javna zahvala.) Gospod deželni predsednik vitez Widmann je tukajšnjemu gimnazijskemu podpornemu društvu kot ud pristopil ter društvenemu odboru 10 gold. kot prvi donesek poslati blagovolil. Ravno tako je tudi gosp. J. Šolar, c. kr. deželni šolski nadzornik, temu zavodu 10 gold. izročil. Podpisani odbor si šteje v svojo dolžnost, da izreka obema gospodoma za izdatno podporo presrečno zahvalo.

Odbor gimnazijskega podpornega društva.

Iz Lukovice 20. junija. J. — Ker se redkokrat čuje kak glas iz našega okraja, naj jaz poročam nekaj malega. Najprvo naj omenim o letini. Kakor sedaj vse lepo kaže, se je nadjati prav dobre letine. Sadja sicer ne bode veliko, pa vsake vrste nekaj ga vendar le bode. Žita in drugi poljski pridelki stojé tako, da, ako nas mili Bog hude ure obvaruje, se bode ubogi kmet letos nekoliko oddahnil. — V sredo smo lepo slovest obhajali na Brdu. Po veliki sv. maši s pridigo se je procesija, ki so jo vodili za Božjo čast ves vneti gosp. fajmošter Burger, vzdignila iz Brda v Št. Vid in Prapreče pa nazaj na Brdo; ljudstvo se je mnogobrojno vdeležilo te prelepe slovesnosti, kar je živa priča, da se našega ljudstva ni še lotil črv poganškega brezverstva. Enake slovesnosti so se vršile v Moravčah, v Dobu itd. Veseli smo, da imamo tako skrbnega dušnega pastirja, ki ne išče družega kakor to, kar mu blagi njegov poklic vleva. Hvala mu!

Iz Ljubljane. — Deželni odbor že nekoliko dni razpravlja kmetijsko šolo na Dolenskem in pa gledališke zadeve. Do danes ni še nič dognano.

— (Mestni odbor) je med družimi obravnavami v zadnji seji se lotil zapuščine národnega mestnega odbora iz leta 1865, namreč stranišč in kanalov mestnih, dodavši še marsikaj družega, kar se le s silo more v dotiko spraviti z zdravstvenimi zadevami. Herkulovo delo o izpeljavi kolosalnega predloga sta čutila dr. Schaffer in dr. Schrey sama, kajti združena sta stavila predlog: naj se izbere komisija 14 do 16 glav, ki preiskuje in nasvete stavi o kanalih, straniščih, vodnjakih, mesnici, kopelji, Ljubljanici, kugah itd. — Da v vsem tem kozé, ošpice, rudečica in difteritis nimajo svojega izvira, ker so razsajale hudo letos in deloma še razsajajo v Gorici tako kakor v Gradcu, na Dunaji tako kakor v Lincu, v mestih družih dežel tako kakor po kmetih, to pač vé vsak, kdor je le včasih pogledal v časnike. Dokler je Ljubljana velike megle imela, bilo je naše močvirje vseh bolezin krivo; zdaj pa izviranje omenjenih kužnih bolezin, čeravno tudi zdravniški svet še dandanes ne pozna pravega vzroka teh bolezin, se išče v sto in sto rečéh, če imajo le podobno, da bi utegnile vsega hudega krive biti. In čudno! celih 6 let so pustili mestni očetje zapuščino narodnega mestnega odbora mirno spavati, in zdaj še le, ko je odbornik Potočnik šel na to, da bi bil predloge bivšega narodnega mestnega zbora za odstranjenje napačnih stranišč in kanalov o zdravstvenem, pa tudi kmetijskem obziru iz groba sklical, sta mu segla dr. Schaffer in dr. Schrey vmes, češ, da ne bi se reklo: „pa je le spet eden izmed narodnjakov sprožil važno stvar.“ Vkljub mnozim temeljitim ugovorom je vendar obveljal predlog za posebno večstransko komisijo. —

Naj to zadostuje danes; mi bomo pazljivo opazovali delovanje po gosp. županu izvoljene komisije, želeči, da ne bi se spolnila prislovica: „parturiunt montes et — — —“

— (Poslušajte gospodarji, katerih se sledeče naznaniho tiče!) Predstojnik kmetijske podružnice Bohinjske družbe in skušeni izvedenec v mlekarstvu in sirarstvu gosp. fajmošter Mesár, naprošen od družbe kmetijske, naj potovaje po Gorenskem in Notranjskem podučuje gospodarje naše o ustanovitvi mlekarških družeb, pride, če ne bo kakega posebnega zadržka, 7. ali 8. julija na veliko in malo planino v Kamniški okolici, potem gré na Notranjsko, kjer meri posebno na Nanos in Snežnik, gredé tje se bode mudil v Logatcu itd. Naj bi posebno kmetijske podružnice in vplivni udje družbe kmetijske skrbeli za to, da vrli učenik najde povsod veliko poslušavcev, za napredek vnetih gospodarjev!

— (Gozdarsko društvo za Kranjsko in Primorsko) ima 4. in 5. dne julija v Postojni svoj prvi zbor, v katerem se volijo predsednik, odborniki itd. Društvo napravi tudi izlete v cesarske gozdne drevesnice, v Rakitnik in Prestranek, gré v Postojnsko jamo in na ondašnje strelišče. Kdor se hoče vdeležiti tega zborovanja in želí po južni železnici se cenejše peljati, naj se nemudoma pismeno oglasi pri g. Salcerji, c. kr. gozdnem nadzorniku v Ljubljani.

— (Strelesko društvo) je v nedeljo popoldne na čast c. kr. deželnemu predsedniku napravilo strelesko slovesnost.

— (Gosp. Zajic) izdeluje ravno zdaj iz marmorja podobi rajnega Trpinca in Hicingerja, uno za rodovino, to za pokopališče v Postojni. Kdor je rajnika poznal, spozna ju tudi v podobah na prvi hip.

— (Tiskarji Ljubljanski) napravijo nedeljo 27. dne t. m. na vrtu „pri Zvezdi“ veselico na čast petdesetletnega delovanja tiskarja g. Matije Kadržaveka, ki je že 43. leto v Blaznikovi tiskarni.

— (Čitalnica) se je s svojo „besedo“ v soboto zvečer zavoljo neugodnega vremena morala vmakniti v salón, ki je bil z gostilničnimi sobami vred čez in čez poln. Pevski zbor in vojaška godba so jako razveseljevali občinstvo, kateremu je bila tudi Tankova postrežba prav po volji.

— (Dramatična šola.) Še enkrat naznanjamo, da se oglašila za vstop v dramatično šolo sprejemajo še do konca tega meseca v dramatični pisarni vsak dan od 2. do 4. ure popoldne v nedeljo in v torek (praznik) pa od 11. do 12. ure zjutraj.

— (Pobirki iz časnikov.) „Ljublj. Tagblatt“ je kakor zdražen kozel zakadil se v nemško prilogo zadnjih „Novic“, „Ein Wort zur Abwehr“ in sicer zlasti zato, ker je nemška, tedaj tudi nemcem razumljiva,

mirno pisana, in — ker njenim dokazom ne more do kože. Zato pa hodi peneč se krog nje, kakor maček okolo vrele kaše, in se zaganja v gosp. stolnega dekana in gosp. Kljuna, katera dolži, da sta jo spravila na svitlo, kar pa ni res. Ker je „Tagblattovo“ sikanje prestrastno, zlasti pa ker ne ovrže ne pičice onega, kar je spis dokazal, in s tem list rad nerad pripozna, da je Samassa slabe zvonove lil, zato divjanje „Tagblattovo“ ni daljšega odgovora vredno.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Presvitli naš cesar menda ne bode potoval v Ems, kjer bivata sedaj nemški in Ruski cesar; vsaj se je tje že podal nadvojvoda Albreht, da pozdravlja ondi bivajočega cesarja. Da ravno nadvojvoda Albreht namestuje našega cesarja, ima po naših mislih veselo pomembo.

— Dunajski vladni časnik od 17. dne t. m. razglša imenovanje škofa Poreškega Dobrila za škofa Tržaškega, kanonika Budejeviškega Haisa pa za škofa Kraljeveškega. Cesarjeva sklepa o teh imenovanjih nosita datum že od 27. in 29. maja t. l. „Politik“ piše, da je bila huda borba o tem, kdo bode vladika Kraljevoške, v večem delu slovanske škofije; ministerstva predsednik Auersperg ni hotel Hais-a zato, ker ga na zlati vagi „ustavoverstva“ ni zadosti tehtnega našel; nadškof Praški kardinal Schwarzenberg, nasprotnik današnjega ustavoverstva, pa se je za-nj poganjal in — zmagal, v veseli dokaz, da vrata na cesarjev dom niso odprta samo le — ustavovercem. Za Ljubljanskega škofa so, kakor za gotovo zvemo, 6. t. m. cesar potrdili gosp. dr. J. Z. Pogačarja, oficijelno imenovanje se pričakuje vsak dan.

— Še zmirom ni prenehala govorica, da se zaradi nasprotovanja Angleško-Ruskemu miroljubnemu pogajanju ministerski stol grofa Andrassy-a guglje. Ruska vlada, sedaj prav prijazna naši, je Andrassy-evo nasprotovanje za zelo vzela, zato je podoba, da se čez glavo Bismarkovo in Andrassy-evo snuje nova politika, ki je nasprotna uni, katero sta dozdej Bismark in Andrassy snovala niti na blagor Avstrije niti na blagor Nemčije. Bog daj!

6. zapisnik doneskov za dr. Costov spominek, za katerega so darovali:

Gospá Ana Pesijak na Dunaji 3 gold., gospodje: Henrik Ničman, bukvoez v Ljubljani 5 gold., Martin Schweiger, kupec v Starem trgu 2 gold.

And. Brus, blagajnik.

Listnica vredništva. Gosp. dopis. iz „Kočevsk.“: prejeli danes; hvala! drugi pot pride dopis in odgovor. — Gosp. J. L.: V tej obliki ne moremo; vodilo „Nov.“ pisanju je pisava „Reform-e“

Vabilo na naročbo „Novic“.

Koncem tega meseca izteče naročba na „Novice“ za prvo polovico letošnjega leta; zato uljudno prosimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za ta čas odrajtali, naj jo za prihodnjo četrt ali polovico leta ponové že pred koncem tega meseca, da liste poredoma dobivajo v pričetku drugega polletja.

„Novice“ z „Oglasnikom“ vred stanejo:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemanje 2 gold.

za četrt „ po „ 1 „ 30 kr., — v „ „ 1 „

Naročnina naj se po najcenejši poti poštarških nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarnice v Ljubljani.

Administracija „Novic“.